

ECDL (The European Computer Driving Licence¹)

Модул 3 – Текстобработка

Цели на модула

В модул 3 (Текстобработка) се изисква кандидатът да покаже познания в използването на програми за текстобработка. Той трябва да може да извършва ежедневните задачи, свързани със създаването и обработката на малки по размер текстови документи и да копира или премества текст в рамките на един или повече документи. Кандидатът трябва да демонстрира познания в използването на някои възможности, свързани с текстобработващите програми като създаване на стандартни таблици, използване на картинки и изображения в документ, използване на инструменти за подготовка на циркулярни писма.

Категория	Област на знанието	Номер	Единица знание
3.1. Използване на приложение за текстобработка	3.1.1 Първи стъпки в текстобработката	3.1.1.1	Отваряне и затваряне на приложение за текстобработка.
		3.1.1.2	Отваряне на един или няколко документа.
		3.1.1.3	Създаване на нов документ (основан на шаблон по подразбиране или произволен друг шаблон).
		3.1.1.4	Запазване на документ на дадено място на логическо устройство.
		3.1.1.5	Запазване на документ под друго име.
		3.1.1.6	Запазване на документ в друг файлов формат, например: text file, Rich Text Format, HTML, шаблон (template). Разширение на име, характерно за определена програма; версия на програма.
		3.1.1.7	Превключване между отворени документи.
		3.1.1.8	Използване на достъпните помощни функции (help).
		3.1.1.9	Затваряне на документ.
	3.1.2 Настройки – използване	3.1.2.1	Превключване между различните режими на изглед на страница.
		3.1.2.2	Използване на инструментите за увеличаване (намаляване).
		3.1.2.3	Показване и скриване на вградените ленти с инструменти.
		3.1.2.4	Показване и скриване на служебните неотпечатваеми символи.
		3.1.2.5	Промяна на основните опции/настройки на приложението: име на създателя на файла, директория по подразбиране за отваряне и запазване на документи.
3.2 Основни операции	3.2.1 Вмъкване на данни	3.2.1.1	Вмъкване на текст ² .
		3.2.1.2	Вмъкване на специални знаци и символи.

¹ Буквално «Европейско свидетелство за управление на компютър», заглавието е по подобие на т.нар. шофьорска книжка (свидетелство за правоуправление на моторно превозно средство), което създава асоциация за масово необходимо умение. В по-свободен превод бихме го нарекли «Европейско свидетелство за практически компютърни умения».

² В документацията на ECDL за текст се смятат отпечатваемите символи (азбучни и цифрови), интервалите и препинателните знаци.

	3.2.2 Маркиране на данни	3.2.2.1	Маркиране на знак, дума, ред, изречение, параграф, целия текст.
	3.2.3 Редактиране на данни	3.2.3.1	Редактиране на съдържанието чрез вмъкване на нови символи или думи в съществуващия текст, замяна на символи или думи с други.
		3.2.3.2	Използване на командите undo, redo.
	3.2.4 Копиране, преместване, изтриване	3.2.4.1	Копиране на текст в рамките на един документ или между отворени документи.
		3.2.4.2	Преместване на текст в рамките на един документ или между отворени документи.
		3.2.4.3	Изтриване на текст.
	3.2.5 Търсене и заместване	3.2.5.1	Използване на командата за търсене на конкретна дума или фраза.
		3.2.5.2	Използване на команда за заместване на конкретна дума или фраза.
3.3 Форматиране	3.3.1 Форматиране на текст	3.3.1.1	Промяна на външния вид на текста: размери на шрифтове, видове шрифтове
		3.3.1.2	Прилагане на форматиране на текста като получерно, курсивно, подчертано.
		3.3.1.3	Използване на долуподписани и надписани символи в текста
		3.3.1.4	Промяна на малки букви в главни (и обратно) в текста.
		3.3.1.5	Използване на различни цветове в текста.
		3.3.1.6	Копиране на форматиране от един текстови фрагмент в друг.
		3.3.1.7	Прилагане на съществуващ стил за дума, ред, параграф.
		3.3.1.8	Прилагане на автоматично пренасяне.
	3.3.2 Форматиране на абзаците.	3.3.2.1	Вмъкване и изтриване на знак за край на абзац.
		3.3.2.2	Вмъкване и изтриване на знак за преминаване на нов ред.
		3.3.2.3	Подравняване на абзац: ляво, дясно, центрирано, двустранно.
		3.3.2.4	Отстъпи на абзаца: ляв, дясен, първи ред, висящ.
		3.3.2.5	Задаване на разстояние от един или два реда в рамките на абзаца.
		3.3.2.6	Задаване на разстояние преди и след абзац.
		3.3.2.7	Разполагане, премахване и използване на табулатори: ляв, центриран, десен, десетичен.
		3.3.2.8	Прилагане на водещи символи и номерация на едно ниво на влагане. Премахване на водещи символи и номерация.-
		3.3.2.9	Промяна на външния вид на водещите символи и номерацията на едно ниво на влагане чрез вградените стандартни опции.
		3.3.2.10	Добавяне на горно очертаване, долно очертаване, рамка, и сянка към абзац.
	3.3.3 Форматиране на документ	3.3.3.1	Промяна на ориентацията на документа – портретна и пейзажна. Промяна на размера на листа.
		3.3.3.2	Промяна на границите на документа – горе, долу, вляво, вдясно.
		3.3.3.3	Вмъкване и изтриване на преход на нова страница (page brake) в документ.
		3.3.3.4	Вмъкване и редактиране на текст в горни и долни колон-цифри (headers, footers).
		3.3.3.5	Прибавяне на полета в горни и долни колон-цифри (headers, footers): дата, номер на страница, местоположение на файла.
		3.3.3.6	Прилагане на автоматично номериране на страниците в документ.
3.4 Обекти	3.4.1 Таблици	3.4.1.1	Създаване на таблици, готови за вмъкване на текст.
		3.4.1.2	Вмъкване и редактиране на данни в таблица.

		3.4.1.3	Маркиране на ред, колона, клетка, цяла таблица.
		3.4.1.4	Вмъкване и изтриване на редове и колони.
		3.4.1.5	Промяна на ширината на колони и височината на редове.
		3.4.1.6	Промяна на ширината, стила и цвета на рамката на клетка.
		3.4.1.7	Прилагане на щриховане в клетка.
	3.4.2 Картинки, изображения, диаграми.	3.4.2.1	Вмъкване на картинка ³ , изображение и диаграма в документ.
		3.4.2.2	Избиране на картинка, изображение, диаграма в документ.
		3.4.2.3	Копиране на картинка, изображение, диаграма в документ и между отворени документи.
		3.4.2.4	Преместване на картинка, изображение, диаграма в документ и между отворени документи.
		3.4.2.5	Промяна на размера на картинка, изображение, диаграма.
		3.4.2.6	Изтриване на картинка, изображение, диаграма
3.5 Циркулярни писма	3.5.1 Концепции и практика	3.5.1.1	Разбиране на термина “циркулярно писмо” (команда Mail Merge) и концепцията за включване на структурирани данни от друг източник в основния документ – напр. писмо или етикет.
		3.5.1.2	Отваряне и подготовка на основния документ за циркулярно писмо чрез вмъкване на полета за данни.
		3.5.1.3	Отваряне, подготовка на списък с адреси и файлове с други данни за използване при подготовката на циркулярни писма.
		3.5.1.4	Съединяване на списъка с адреси с писмото
3.6 Отпечатване	3.6.1 Подготовка	3.6.1.1	Разбиране важността на допълнителната обработка на документа като проверка на общия изглед, представянето (границы, подходящи размер на шрифтове и форматиране) и проверка на правописа.
		3.6.1.2	Проверка на правописа на документ и извършване на промени като коригиране на правописни грешки, изтриване на повтарящи се думи.
		3.6.1.3	Прибавяне на думи във вградения потребителски речник.
		3.6.1.4	Преглед на документа преди отпечатване.
	3.6.2. Отпечатване	3.6.2.1	Избиране на опции за отпечатване ⁴ като: цял документ, определени страници, брой копия.
		3.6.2.2	Отпечатване на документ на инсталиран принтер, като се използват предварително дефинирани опции и настройки по подразбиране.

Модул 4 – Електронни таблици

Цели на модула

В модул 4 (Електронни таблици) се изисква кандидатът да покаже познания в използването на електронни таблици. Той трябва да разбира и да може да извършва задачи, свързани със създаването, оформянето, редактирането и използването на електронна таблица с ограничен размер и да генерира и прилага стандартни

³ “Картинка” в рамките на този документ означава визуално представяне, получено от вградена галерия с изображения, достъпна на приложението. Под “изображение” се разбира обект, който представлява отделен файл, под “диаграма” се има предвид обект, генериран от друго приложение на основата на таблични данни.

⁴ Отпечатването във файл не е включено в тази програма, но може да се изиска като част от обучението и подготовката на кандидатите.

математически и логически формули, като използва вградени формули и функции.

Кандидатът трябва да демонстрира познания в създаването и използването на графики и диаграми.

Категория	Област на знанието	Номер	Единица знание	
4.1. Използване на електронна таблица	4.1.1 Първи стъпки в работата с електронни таблици	4.1.1.1	Отваряне и затваряне на приложение за работа с електронни таблици.	
		4.1.1.2	Отваряне на една или няколко таблици.	
		4.1.1.3.	Създаване на нова таблица, като се използва шаблонът по подразбиране.	
		4.1.1.4	Запазване на таблица на определено място на логическото устройство.	
		4.1.1.5.	Запазване на таблицата под ново име.	
		4.1.1.6.	Запазване на таблицата в друг файлов формат, например: text file, Rich Text Format, HTML, шаблон (template). Разширение на име, характерно за определена програма; версия на програмата.	
		4.1.1.7.	Превключване между работни листове и отворени таблици.	
		4.1.1.8	Използване на достъпните помощни функции (help).	
		4.1.1.9	Затваряне на таблица.	
4.2 Клетки	4.1.2 Настройки – използване	4.1.2.1	Използване на средства за увеличаване (намаляване) на мащаба на разположение на изображението в прозореца на приложението (zoom).	
		4.1.2.2	Показване и скриване на вградените ленти с инструменти.	
		4.1.2.3	Фиксиране и освобождаване на заглавия на редове и/или колони.	
		4.1.2.4	Промяна на основните опции/настройки на приложението: име на създателя на файла, директория по подразбиране за отваряне и запазване на документи.	
	4.2.1 Въвеждане на данни	4.2.2 Избор на клетки	4.2.1.1	Въвеждане на число, дата и текст в клетка.
			4.2.2.1	Избор на клетка, област от прилежащи клетки, област от неприлежащи клетки.
			4.2.2.2	Избор на ред, област от прилежащи редове, област от неприлежащи редове.
			4.2.2.3	Избор на колона, област от прилежащи колони, област от неприлежащи колони.
4.2.3 Редове и колони		4.2.3.1	Вмъкване на редове и колони в работен лист.	
		4.2.3.2	Изтриване на редове и колони в работен лист.	
		4.2.3.3	Промяна на широчините на колони и височините на редове.	
4.2.4 Редактиране на данни		4.2.4.1	Въвеждане на допълнително съдържание в клетка, замяна на съществуващо съдържание на клетка.	
		4.2.4.2	Използване на командите undo, redo.	
4.2.5 Копиране, преместване, изтриване		4.2.5.1	Копиране съдържанието на клетка или област от клетки в рамките на един работен лист, няколко листа или няколко таблици.	
		4.2.5.2	Използване на инструмента за автоматично попълване (autofill) за копиране и увеличаване на стойностите на въведените данни.	
		4.2.5.3	Преместване на съдържанието на клетка или област от клетки в рамките на един работен лист, няколко листа или няколко таблици.	
		4.2.5.4	Изтриване на съдържанието на клетка.	
4.2.6 Търсене и заместване		4.2.6.1	Използване на командата за търсене (search) за намиране на точно определени данни в работния лист.	

		4.2.6.2	Използване на командата за заместване (replace) за точно определени данни в работния лист.
	4.2.7 Сортиране на данни	4.2.7.1	Сортиране на област от клетки по един критерий по нарастващи и намаляващи числови стойности или нарастваща/ намаляваща лексикографска подредба.
4.3 Работни листове	4.3.1 Боравене с работни листове	4.3.1.1	Вмъкване на нов работен лист.
		4.3.1.2	Преименуване на работен лист.
		4.3.1.3	Изтриване на работен лист.
		4.3.1.4	Копиране на работен лист в електронната таблица или в друга отворена таблица.
		4.3.1.5	Преместване на работен лист в електронната таблица или в друга отворена таблица.
4.4 Формули и функции	4.4.1 Аритметични функции	4.4.1.1	Генериране на формули, като се използват адреси на клетки и аритметични оператори (събиране, изваждане, умножение, деление).
		4.4.1.2	Разпознаване и разбиране на основните съобщения за грешки, които се появяват при работа с формули.
	4.4.2 Адресация на клетки	4.4.2.1	Разбиране и използване на относителна, смесена и абсолютна адресация на клетки във формулите.
	4.4.3 Работа с функции	4.4.3.1	Генериране на формули, в които участват функциите за сума (sum), средна стойност (average), минимална стойност (minimum), максимална стойност (maximum), брой (count).
4.5 Форматиране	4.5.1 Числа и дати	4.5.1.1	Форматиране на клетки за показване на числови стойности с определен брой десетични знаци; числа с или без запетаи за отделяне на разредите.
		4.5.1.2	Форматиране на клетки за показване на дати в определен вид.
		4.5.1.3	Форматиране на клетки за показване на валутни символи.
		4.5.1.4	Форматиране на клетки за показване на числови стойности като проценти.
	4.5.2 Съдържание	4.5.2.1	Промяна на външния вид на съдържанието на клетка: размери и видове шрифтове
		4.5.2.2	Използване на форматиране на съдържанието на клетка като получерно, курсивно, подчертано, двойно подчертано.
		4.5.2.3	Използване на различни цветове за съдържанието на клетка; фон на клетка.
		4.5.2.4	Копиране на форматиранието от клетка или област от клетки в друга клетка или област от клетки.
		4.5.2.5	“Разливане” на текст в клетка (text wrapping)
	4.5.3 Подравняване и рамки	4.5.3.1	Подравняване на съдържание в клетка и област от клетки: ляво, центрирано, дясно, на върха, на дъното
		4.5.3.2	Центриране на заглавие в област от клетки
		4.5.3.3	Настройка на ориентацията на съдържанието на клетка
		4.5.3.4	Добавяне на рамка към клетка или област от клетки
4.6 Диаграми и графики	4.6.1 Използване на диаграми и графики	4.6.1.1	Създаване на различни видове диаграми и графики от данните в таблицата: диаграма във вид на стълбове, ленти, линии; кръгова диаграма.
		4.6.1.2	Добавяне на заглавие и стойности към диаграма или графика. Премахване на заглавие или стойности от диаграма или графика.
		4.6.1.3	Промяна на цвета на фона на диаграма или графика.
		4.6.1.4	Промяна на цветовете на колоните, лентите, линиите, секторите от кръгова диаграма.
		4.6.1.5	Промяна на вида на диаграмата или графиката.
		4.6.1.6	Копиране и преместване на диаграми или графики в работния лист и в една или няколко таблици.

		4.6.1.7	Промяна на размера и изтриване на диаграма или графика.
4.7. Отпечатване	4.7.1 Настройки на работния лист	4.7.1.7	Промяна на полетата на работния лист: горе, долу, вляво, вдясно.
		4.7.1.2	Промяна на ориентацията на работния лист: портретна или пейзажна. Промяна на размера на хартията.
		4.7.1.3	Настройка на работния лист за разполагане на съдържанието му на една страница или на определен брой страници.
		4.7.1.4	Добавяне или промяна на текста в колон-цифрите на работната страница.
		4.7.1.5	Вмъкване на полета в колон-цифрите: информация за номера на страницата, датата, часа, името на файла, името на работния лист.
	4.7.2 Подготовка	4.7.2.1	Разбиране важността на проверката на изчисленията и текста преди разпространението на таблицата.
		4.7.2.2	Преглед на работния лист преди разпечатване.
		4.7.2.3	Включване или изключване на разчертаването на таблицата и заглавията на редове и колони при отпечатване.
		4.7.2.4	Използване на автоматично отпечатване на редовете със заглавия на всяка страница при отпечатване на работния лист.
	4.7.3 Отпечатване	4.7.3.1	Избиране на опции за отпечатване ⁵ като: област от клетки, цяла работна страница, брой копия, цяла таблица, избрана диаграма.

⁵ Отпечатването във файл не е включено в тази програма, но може да се изиска като част от обучението и подготовката на кандидатите.